

Diàleg

Retratades. Fotografia, gènere i modernitat al segle XIX espanyol

Stéphany Onfray en conversa amb

María de los Santos García Felguera i Núria F. Rius

KBr

Fundación **MAPFRE**

Barcelona Photo Center

CÁTEDRA

foto**o**nnexió

Cat

Retratades. Fotografia, gènere i modernitat al segle XIX espanyol

Stéphany Onfray en conversa amb Maria de los Santos García Felguera i Núria F. Rius

Portada de l'assaig editat per Càtedra *Retratadas. Fotografía, género y modernidad en el siglo XIX español* [Retratades. Fotografia, gènere i modernitat al segle XIX espanyol], 2025

Data

13 de maig de 2025

Hora

19 h

Idioma

Castellà

Presencial i online

kbr.fundacionmapfre.org

Amb motiu de la publicació del llibre *Retratadas. Fotografía, género y modernidad en el siglo XIX español*, de Stéphanie Onfray (Edicions Càtedra), el KBr acull una trobada en la qual, al costat de Maria dels Sants García Felguera i Núria F. Rius, s'entaularà una conversa entorn dels inicis de la fotografia des d'una perspectiva de gènere.

El diàleg se centrarà en la relació que, en el segle XIX espanyol, les dones van mantenir amb la càmera fotogràfica, no tant com operadores, sinó com retratades.

A partir d'algunes de les principals aportacions del llibre, es plantejaran noves línies de reflexió que permetin qüestionar i desarticlar els discursos hegemònics que, històricament, han relegat a les dones al paper de muses o models, en lloc de reconèixer-les com a protagonistes i, fins i tot, coautores de les seves pròpies representacions.

Stéphanie Onfray és doctora en Història de l'Art i comissària d'exposicions, especialitzada en recerca i divulgació fotogràfica des d'una perspectiva feminista. La seva trajectòria acadèmica, desenvolupada entre França i Espanya, va culminar amb una tesi defensada a la Universitat Complutense de Madrid sobre la relació de les dones amb la fotografia en la segona meitat del segle XIX espanyol, la primera part del qual es recull ara en l'assaig *Retratadas. Fotografía, género y modernidad en el siglo XIX español* (Edicions Càtedra). El seu treball explora la complexa relació que les dones van mantenir amb la imatge fotogràfica —ja com a fotògrafes, col·leccionistes o simplement retratades—, i analitza les estratègies que van desplegar per a convertir un mitjà ideològic i polític en un espai d'afirmació i expressió personal.

Maria de los Santos García Felguera (Villamanrique, Ciudad Real) és doctora en Història de l'art per la Universitat Complutense (Madrid, 1987), on va ser professora (1983-2008), abans de ser-ho en la Pompeu Fabra (Barcelona, 2008-2015), posant en marxa assignatures de fotografia en ambdues. Part de la seva recerca està dedicada a les dones que van treballar en aquest àmbit, des de les primeres daguerrotipistes fins a fotògrafes de la segona meitat del segle XX: entre altres, Madame Fritz, la senyora Ludovisi, Sabina Muchart Collboni, Eulalia Abaitua, Aurora Bertrana, Ana Maria Martínez Sagi, Ruth von Wild, Remei Rahola, Pietat Illa, etc. Ha col·laborat amb la Fundació MAPFRE a la publicació *La mirada captiva* (2021) i va ser la primera presidenta de Fotoconexió.

Núria F. Rius és doctora per la Universitat de Barcelona, amb cotutela amb la Université Sorbonne-Paris IV, i professora d'història de l'art i fotografia a la Universitat Pompeu Fabra. La seva recerca se centra en la cultura fotogràfica a Espanya des del segle XIX, amb especial atenció a les pràctiques populars com la fotografia domèstica i l'amateurisme associatiu, tant burgès com obrer. És autora del llibre *Pau Audouard. Fotografía en temps de Modernisme* (UB, 2011), comissària de l'exposició *La càmera domèstica. L'afició fotogràfica a Catalunya (ca. 1880-1936)* (KBr Fundació MAPFRE, 2024) i autora de diversos articles acadèmics sobre història i teoria de la fotografia.

KBr

Fundación **MAPFRE**

Barcelona Photo Center